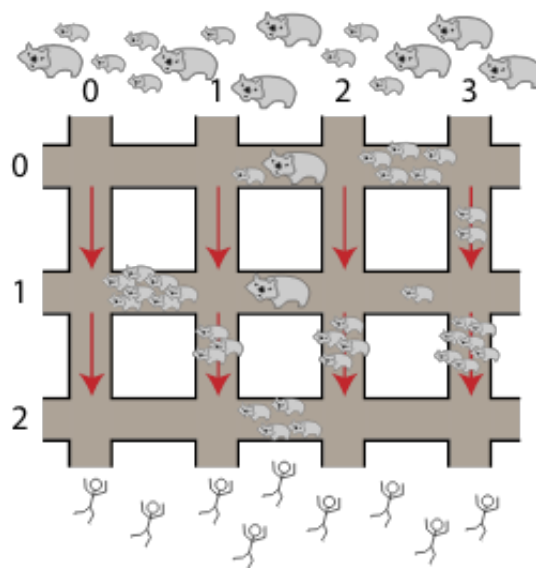

Grad Brisbane okupiran je velikim mutiranim vombatima, i vi trebate pomoći građanima da se spase.

Putevi u Brisbane-u su u obliku velike rešetke. Postoji R horizontalnih puteva u pravcu zapad-istok, numerisanih $0, \dots, (R - 1)$ redom od sjevera ka jugu, i C vertikalnih u pravcu sjever-jug, numerisanih $0, \dots, (C - 1)$ redom od zapada ka istoku, kao što je prikazano na slici ispod.

Vombati su napali sa sjevera, i ljudi pokušavaju da pobjegnu na jug. Ljudi se mogu kretati horizontalnim putevima u bilo kojem smjeru, ali se vertikalnim mogu kretati *samo ka jugu* (na dole).

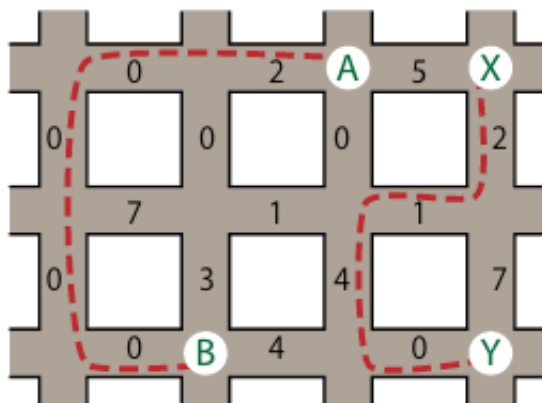
Raskrsnica horizontalnog puta P i vertikalnog puta Q obilježena je sa (P, Q) . Na svakom dijelu puta između dvije raskrsnice se nalazi određeni broj vombata, i ti brojevi se mogu mijenjati u vremenu. Vaš zadatak je da pomognete svakoj osobi da dođe od neke date raskrsnice koja se nalazi skroz sjeverno (na horizontalnom putu 0) do neke date raskrsnice koja je skroz južno (na horizontalnom putu $R - 1$), tako što će ići rutom koja prolazi što je moguće manje vombata.

Na početku će Vam biti data veličina rešetke i broj vombata na svakom dijelu puta. Nakon toga, biće vam redom dato E događaja, od kojih je svaki jedne od sljedeće dvije vrste:

- promjena(*change*), označava da se broj vombata promijenio na nekom segmentu; ili
- bijeg(*escape*), označava da neka osoba dolazi na datu raskrsnicu na horizontalnom putu 0 , a vi trebate pronaći rutu do date raskrsnice na horizontalnom putu $R - 1$ koja prolazi najmanji mogući broj vombata.

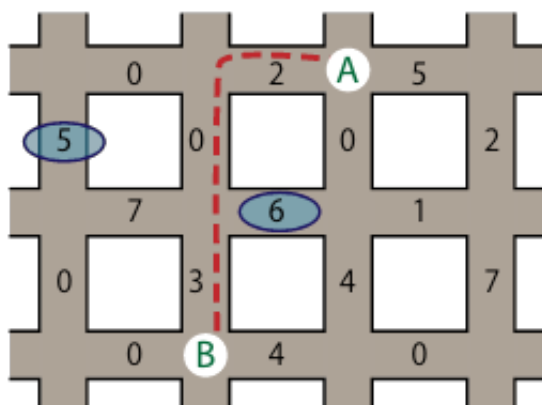
Trebate obraditi ove događaje implementirajući funkcije `init()`, `changeH()`, `changeV()` i `escape()`, kao što je opisano ispod.

Primjeri

Slika iznad predstavlja početnu mapu gdje je $R = 3$ broj horizontalnih puteva i $C = 4$ broj vertikalnih puteva, a broj vombata je obilježen na svakom dijelu puta. Posmatrajmo sljedeći slijed događaja:

- Osoba dolazi na raskrnicu $A = (0, 2)$ i želi da pobjegne do raskrsnice $B = (2, 1)$. Najmanji mogući broj vombata koje prilikom toga može da prođe je 2 . Ovaj put je obilježen isprekidanom linijom.
- Druga osoba dolazi na raskrnicu $X = (0, 3)$ i želi da pobjegne na raskrnicu $Y = (2, 3)$. Najmanji mogući broj vombata koje prilikom toga može da prođe je 7 . Ovaj put je obilježen isprekidanom linijom.
- Dvije izmjene (događaj *change*) se dešavaju: broj vombata na najvišem (najsjevernijem) segmentu vertikalnog puta 0 se mijenja na 5 , i broj vombata na srednjem segmentu horizontalnog puta 1 se mijenja na 6 . Pogledajte zaokružene brojeve na slici ispod.

- Treća osoba dolazi na raskrnicu $A = (0, 2)$ i želi da pobjegne do raskrsnice $B = (2, 1)$. Sada je najmanji mogući broj vombata koji prilikom toga može da prođe je 7 , i ovaj put je obilježen isprekidanom linijom.

Implementacija

Treba da submitujete file sa implementacijom procedura `init()`, `changeH()` i `changeV()` i funkcije `escape()`, koje treba da se ponašaju kako slijedi:

Vaša procedura: `init()`

C/C++ `void init(int R, int C, int H[5000][200], int V[5000][200]);`

Pascal `type wombatsArrayType = array[0..4999, 0..199] of LongInt;
procedure init(R, C : LongInt; var H, V : wombatsArrayType);`

Opis

Ova procedura Vam daje početni izgled mape i dozvoljava da inicijalizirate globalne varijable strukture podataka. Ova procedura se poziva samo jednom, prije bilo kojeg poziva procedura `changeH()`, `changeV()` ili funkcije `escape()`.

Parametri

- `R`: Broj horizontalnih puteva.
- `C`: Broj vertikalnih puteva.
- `H`: Dvodimenzionalni niz dimenzija $R \times (C - 1)$, pri čemu je `H[P][Q]` broj vombata na dijelu horizontalnog puta između raskrsnica `(P, Q)` i `(P, Q + 1)`.
- `V`: Dvodimenzionalni niz dimenzija $(R - 1) \times C$, pri čemu je `V[P][Q]` broj vombata na dijelu vertikalnog puta između raskrsnica `(P, Q)` i `(P + 1, Q)`.

Vaša procedura: `changeH()`

C/C++ `void changeH(int P, int Q, int W);`

Pascal `procedure changeH(P, Q, W: LongInt);`

Opis

Ova procedura se poziva pri promjeni broja vombata na dijelu horizontalnog puta između raskrsnica `(P, Q)` i `(P, Q + 1)`.

Parametri

- `P`: Redni broj horizontalnog puta na kome se mijenja broj vombata ($0 \leq P \leq R - 1$).

- Q : Označava između koja dva vertikalna puta dolazi do promjene ($0 \leq Q \leq C - 2$).
- W : Novi broj vombata na tom dijelu puta ($0 \leq W \leq 1,000$).

Vaša procedura: `changeV()`

C/C++ `void changeV(int P, int Q, int W);`

Pascal `procedure changeV(P, Q, W: LongInt);`

Opis

Ova procedura se poziva pri promjeni broja vombata na dijelu vertikalnog puta između raskrsnica (P, Q) i $(P + 1, Q)$.

Parametri

- P : Označava između kojih vertikalnih puteva dolazi do promjene ($0 \leq P \leq R - 2$).
- Q : Redni broj vertikalnog puta na kome se mijenja broj vombata ($0 \leq Q \leq C - 1$).
- W : Novi broj vombata na tom dijelu puta ($0 \leq W \leq 1,000$).

Vaša funkcija: `escape()`

C/C++ `int escape(int V1, int V2);`

Pascal `function escape(V1, V2 : LongInt) : LongInt;`

Opis

Ova funkcija treba da odredi najmanji mogući broj vombata koje osoba mora sresti ako putuje od raskrsnice $(0, V1)$ do raskrsnice $(R-1, V2)$.

Parametri

- $V1$: Označava raskrsnicu na horizontalnom putu 0 od koje osoba kreće ($0 \leq V1 \leq C - 1$).
- $V2$: Označava raskrsnicu na horizontalnom putu $R-1$ ($0 \leq V2 \leq C-1$) na koju osoba želi da stigne.
- *Vraća*: Najmanji broj vombata koje osoba mora sresti na tom putu.

Primjer izvršavanja

Sljedeći primjer izvršavanja odnosi se na ranije navedeni primjer:

Function Call	Returns
<code>init(3, 4, [[0,2,5], [7,1,1], [0,4,0]], [[0,0,0,2], [0,3,4,7]])</code>	
<code>escape(2,1)</code>	2
<code>escape(3,3)</code>	7
<code>changeV(0,0,5)</code>	
<code>changeH(1,1,6)</code>	
<code>escape(2,1)</code>	5

Ograničenja

- Vremensko ograničenje: 20 sekundi
- Memorijsko ograničenje: 256 MB
- $2 \leq R \leq 5,000$
- $1 \leq C \leq 200$
- Najviše 500 promjena (poziva procedura `changeH()` ili `changeV()`)
- Najviše 200,000 poziva funkcije `escape()`
- Najviše 1,000 vombata na bilo kom dijelu u bilo kom trenutku.

Podproblemi

Podproblem	Bodovi	Dodatna ograničenja vezana za ulaz
1	9	$C = 1$
2	12	$R, C \leq 20$, i nema poziva procedura <code>changeH()</code> ili <code>changeV()</code>
3	16	$R, C \leq 100$, i ima najviše 100 poziva funkcije <code>escape()</code>
4	18	$C = 2$
5	21	$C \leq 100$
6	24	(Nema)

Testiranje

Grader na Vašem računaru treba da pročita ulazne podatke iz file-a `wombats.in`. File ima sljedeći format:

- linija 1: `R C`
- linija 2: `H[0][0] ... H[0][C-2]`
- ...
- linija `(R + 1)`: `H[R-1][0] ... H[R-1][C-2]`
- linija `(R + 2)`: `V[0][0] ... V[0][C-1]`
- ...
- linija `(2R)`: `V[R-2][0] ... V[R-2][C-1]`
- sljedeća linija: `E`
- sljedećih `E` linija: jedan događaj u svakom redu u redoslijedu u kojem se dešavaju

Ako je `C = 1`, prazni redovi koji sadrže broj vombata na horizontalnim putevima (redovi od `2` do `R + 1`) nisu neophodni.

Svaki red za događaj ima jedan od sljedećih formata:

- Da biste opisali poziv procedure `changeH(P, Q, W)`: `1 P Q W`;
- Da biste opisali poziv procedure `changeV(P, Q, W)`: `2 P Q W`;
- Da bi opisali poziv funkcije `escape(V1, V2)`: `3 V1 V2`.

Ilustracije radi, ranije opisani primjer je zapisan u sljedećem formatu:

```

3 4
0 2 5
7 1 1
0 4 0
0 0 0 2
0 3 4 7
5
3 2 1
3 3 3
2 0 0 5
1 1 1 6
3 2 1

```

Napomene za programske jezike

C/C++ Treba uraditi `#include "wombats.h"`.

Pascal Trebate definisati `unit Wombats`. Svi nizovi su numerisani sa početkom u `0` (ne `1`).

Pogledati primjer rješenja na Vašem računaru za predložene primjere.